

480521 - CID - Cooperació Internacional i Desenvolupament

Unitat responsable:	250 - ETSECCPB - Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Barcelona
Unitat que imparteix:	751 - DECA - Departament d'Enginyeria Civil i Ambiental
Curs:	2017
Titulació:	MÀSTER UNIVERSITARI EN TECNOLOGIA PER AL DESENVOLUPAMENT HUMÀ I LA COOPERACIÓ (Pla 2012). (Unitat docent Obligatòria) MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA DE LA SOSTENIBILITAT (Pla 2013). (Unitat docent Optativa) MÀSTER UNIVERSITARI EN SOSTENIBILITAT (Pla 2009). (Unitat docent Optativa)
Crèdits ECTS:	5
Idiomes docència:	Castellà

Professorat

Responsable: MIRIAM VILLARES JUNYENT - ALVARO GAROLA CRESPO

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Específiques:

2. Analitzar críticament les característiques, els mètodes de treball i de gestió empresarial i ambiental, i les estratègies de les organitzacions, institucions i dels actors clau en la promoció d'un desenvolupament humà sostenible, la sostenibilitat i la protecció mediambiental i el canvi climàtic, des del coneixement i aplicació de conceptes i teories d'ètica aplicada en l'empresa i de la responsabilitat social, en els àmbits de l'enginyeria i la innovació científicotècnica.
3. Analitzar de forma crítica i avaluar les teories sobre desenvolupament i desigualtat, la seva evolució històrica; els enfocaments transversals vigents (gènere, drets humans, medi ambient, diversitat cultural); la realitat de la pobresa a Àfrica, Llatinoamèrica i Àsia; i els elements clau al govern i la gestió del canvi i per a l'avaluació del seu impacte en l'evolució de la desigualtat.

Transversals:

1. SOSTENIBILITAT I COMPROMÍS SOCIAL: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; tenir capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; assolir habilitats per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.

480521 - CID - Cooperació Internacional i Desenvolupament

Metodologies docents

Durant el desenvolupament de l'assignatura es faran servir les següents metodologies docents:

Classe magistral o conferència (EXP): exposició de coneixements per part del professorat mitjançant classes magistrals o bé per persones externes mitjançant conferències convidades.

Resolució de problemes i estudi de casos (RP): resolució col·lectiva d'exercicis, realització de debats i dinàmiques de grup, amb el professor o professora i altres estudiants a l'aula; presentació a l'aula d'una activitat realitzada de forma individual o en grups reduïts.

Treball teòric-pràctic dirigit (TD): realització a l'aula una activitat o exercici de caràcter teòric o pràctic, individualment o en grups reduïts, amb l'assessorament del professor o professora.

Projecte, activitat o treball d'abast reduït (PR): aprenentatge basat en la realització, individual o en grup, d'un treball de reduïda complexitat o extensió, aplicant coneixements i presentant resultats.

Projecte o treball d'abast ampli (PA): aprenentatge basat en el disseny, la planificació i realització en grup d'un projecte o treball d'àmplia complexitat o extensió, aplicant i ampliant coneixements i redactant una memòria on s'aboca el plantejament d'aquest i els resultats i conclusions.

Activitats formatives:

Durant el desenvolupament de l'assignatura es faran servir les següents activitats formatives:

Presencials

Classes teòriques i conferències (CTC): conèixer, comprendre i sintetitzar els coneixements exposats pel professorat mitjançant classes magistrals o bé per conferenciants.

Classes pràctiques (CP): participar en la resolució col·lectiva d'exercicis, així com en debats i dinàmiques de grup, amb el professor o professora i altres estudiants a l'aula.

Presentacions (PS): presentar a l'aula una activitat realitzada de manera individual o en grups reduïts.

Tutories de treballs teòric pràctics (TD): realitzar a l'aula una activitat o exercici de caràcter teòric o pràctic, individualment o en grups reduïts, amb l'assessorament del professor o professora.

No presencials

Realització d'un projecte, activitat o treball d'abast reduït (PR): portar a terme, individualment o en grup, un treball de reduïda complexitat o extensió, aplicant coneixements i presentant resultats.

Realització d'un projecte o treball d'abast ampli (PA): dissenyar, planificar i dur a terme individualment o en grup un projecte o treball d'àmplia complexitat o extensió, aplicant i ampliant coneixements i redactant una memòria on s'aboca el plantejament d'aquest i els resultats i conclusions.

Estudi autònom (EA): estudiar o ampliar els continguts de la matèria de forma individual o en grup, comprenent, assimilant, analitzant i sintetitzant coneixements.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Al finalitzar la assignatura, el/la estudiant:

Coneix i comprèn els problemes que dificulten l'accés universal als serveis bàsics en contextos amplis propis del Desenvolupament Humà Sostenible i la Cooperació Internacional per al Desenvolupament.

Coneix les polítiques i les organitzacions rellevants i les principals fonts d'informació en l'àmbit de la cooperació tecnològica per al desenvolupament.

Coneix i comprèn els programes de desenvolupament de capacitats, en el marc de les accions de desenvolupament i cooperació.

Coneix i analitza críticament la governabilitat, la participació i la responsabilitat social de les organitzacions. Coneix i

480521 - CID - Cooperació Internacional i Desenvolupament

comprèn les característiques, els mètodes de treball i les estratègies de les organitzacions i institucions de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament i dels actors clau de la lluita contra la pobresa.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 125h	Hores grup gran:	30h	24.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	0h	0.00%
	Hores activitats dirigides:	15h	12.00%
	Hores aprenentatge autònom:	80h	64.00%

480521 - CID - Cooperació Internacional i Desenvolupament

Continguts

1. Economia internacional. Concepte de desenvolupament

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Fluxos internacionals. Balança de pagaments i conceptes que el formen. Teories de comerç internacional. Fluxos de mercaderies i de diners. Conseqüències dels excedents i dels déficits comercials i de serveis. La financiació dels intercanvis internacionals. Economia internacional i efectes sobre el desenvolupament.

Objectius específics:

2. Teories sobre el desenvolupament

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Models clàssics, neoclàssics i keinessians. Teories de dependència i estructurals. Teories de la modernització. Democràcia i desenvolupament. Anàlisi crítica de models i casos de desenvolupament

Objectius específics:

3. Fonts i models de desenvolupament econòmic

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Fonts del desenvolupament. Models basats en l'arribada de capitals. Infraestructures i desenvolupament. Turisme i desenvolupament. Globalització i desenvolupament. Els límits del desenvolupament. Desenvolupament sostenible.

Activitats vinculades:

Activitat 3: Comentar a classe diferents articles sobre models de desenvolupament.

Objectius específics:

4. Inversió privada. Empresarials i serveis públics

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Inversions privades internacionals. Inversió directa, inversió en cartera. Inversió financera, les borses de valors i els moviments de capital a curt termini. Les concessions i les inversions en serveis públics. Efectes sobre el benestar.

Activitats vinculades:

Activitat 4: Anàlisi de les balances de pagaments de països desenvolupats i en desenvolupament.

Objectius específics:

480521 - CID - Cooperació Internacional i Desenvolupament

5. La cooperació internacional

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Orígens, evolució i objectius. Conceptes. Xifres de la cooperació nacional i internacional. Polítiques i models de cooperació: models públics, models privats, models mixtes, el tercer sector. Actors del desenvolupament: organitzacions bilaterals i multilaterals. Organitzacions no governamentals. Cooperació universitària.

Activitats vinculades:

Activitat 1: Anàlisi d'un projecte de cooperació: Plantejament i avaluació.

Objectius específics:

6. Instruments i agendes internacionals

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Instruments i agendes en relació a la cooperació i la financiació pel desenvolupament. Els objectis pel desenvolupament del Mileni. El consens de Monterrei. La declaració de París. El pla d'acció d'Accra. Instruments i agendes a Espanya i Europa.

Objectius específics:

7. Modalitats i instruments

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Ajut basat en projectes. Ajuts basats en programes. Ajuts sud-sud. Cooperació delegada. Microcrèdits. Fons temàtics i sectorials.

Activitats vinculades:

Activitat 1: Anàlisi d'un projecte de cooperació: Plantejament i avaluació.

Objectius específics:

8. Avaluació i efectivitat de l'ajut al desenvolupament

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Valoració de l'efectivitat. Els mètodes d'auditoria. Anàlisi de projectes concrets sobre cooperació. Questions bàsiques i problemes a resoldre.

Activitats vinculades:

Activitat 1: Anàlisi d'un projecte de cooperació: Plantejament i avaluació.

Objectius específics:

480521 - CID - Cooperació Internacional i Desenvolupament

9. Responsabilitat social corporativa

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Concepte de Responsabilitat Social Corporativa. Gestió de la RSC en una empresa. Aportacions a la cooperació i al desenvolupament. L'enfoc de les institucions. Anàlisi de casos.

Activitats vinculades:

Activitat 2: Anàlisi de la RSC d'una empresa.

Objectius específics:

10. Finançament internacional

Competències de la titulació a les que contribueix el contingut:

Descripció:

Les entitats internacionals de finançament. Mecanismes de control. Bancs públics regionals pel desenvolupament. El finançament privat. Finançament privat. Endeutament. Concessions. Les crisis financeres i els efectes sobre el desenvolupament.

Objectius específics:

480521 - CID - Cooperació Internacional i Desenvolupament

Planificació d'activitats

A1. ANÀLISI D'UN PROJECTE DE COOPERACIÓ. PLANTEJAMENT I AVALUACIÓ

Descripció:

Buscar un projecte de cooperació i avaluar-lo. Presentar en públic el resultat i discutir-lo a classe.

Material de suport:

Bibliografia sobre cooperació.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Una presentació en Power Point.

Objectius específics:

Discutir l'efectivitat dels projectes de desenvolupament.

A2. ANÀLISI DE LA RSC D'UNA EMPRESA

Descripció:

Buscar una empresa i analitzar de manera crítica la seva política de RSC.

Material de suport:

Bibliografia sobre RSC.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Una presentació en Power Point.

Objectius específics:

Discutir l'efectivitat de les polítiques de RSC sobre el benestar i la creació de valor.

A3. COMENTAR A CLASSE DIFERENTS ARTICLES SOBRE MODELS DE DESENVOLUPAMENT

Descripció:

Treballar per grups diferents articles que parlin de models de desenvolupament.

Material de suport:

Articles breus que parlin de desenvolupament.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Un resum crític de l'article que s'hagi treballat i la seva relació amb la resta d'articles.

Objectius específics:

Discutir les diferents opinions sobre models de desenvolupament.

A4. ANÀLISI DE LES BALANCES DE PAGAMENTS DE PAÏSOS DESENVOLUPATS I EN DESENVOLUPAMENT

Descripció:

Buscar dades de balances de pagaments i explicar-les en termes econòmics. Relacionar-ho amb el desenvolupament.

480521 - CID - Cooperació Internacional i Desenvolupament

Material de suport:

Estadístiques de balances de pagaments.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

Un informe reduït amb les principals conclusions.

Objectius específics:

Analitzar les conseqüències dels desequilibris en les balances de pagaments.

Sistema de qualificació

AV1 Prova escrita de control de coneixements (PE). 40%

AV2 Prova oral de control de coneixements (PO).

AV3 Treball realitzat al llarg del curs (TR). 45%

AV4 Assistència i participació en classes i laboratoris (AP).

AV5 Qualitat i rendiment del treball en grup (TG) 15%

Bibliografia

Bàsica:

Hoff, K.R.; Stiglitz, J.E. "Modern economic theory and development". Meier, G.M.; Stiglitz, J.E. *Frontiers of Development Economics: the future in perspective* [en línia]. New York, Washington: The World Bank : Oxford University Press, 2000. p. 389-459 [Consulta: 19/02/2014]. Disponible a: <<http://siteresources.worldbank.org/DEC/Resources/hoff-stiglitz-frontiersofdevec.pdf>>.

González, R.; Garola, A. *Infraestructuras y desarrollo en país sin litoral: el caso de Malawi* [en línia]. Barcelona: UPC, 2007 [Consulta: 19/02/2014]. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2099.1/4950>>.

Barro, R.; Sala Martín, X. *Economic growth* [en línia]. 2nd ed. Cambridge, Mass. [etc.]: MIT Press, 2003 [Consulta: 21/01/2016]. Disponible a: <<http://site.ebrary.com/lib/upcatalunya/detail.action?docID=10225267>>. ISBN 9780262267793.

Sen, A. *Desarrollo y crisis global*. Madrid: Universidad Complutense, 2011. ISBN 9788499380728.

Markandya, A. *Where is the wealth of nations? Measuring capital for the 21st century* [en línia]. World Bank, 2007 [Consulta: 19/02/2014]. Disponible a: <<http://siteresources.worldbank.org/INTEEI/214578-1110886258964/20748034/All.pdf>>. ISBN 978-0-8213-6354-6.

Barcena, A. *La hora de la igualdad: brechas por cerrar, caminos por abrir* [en línia]. CEPAL, 2010 [Consulta: 19/02/2014]. Disponible a: <http://www.eclac.cl/publicaciones/xml/0/39710/100604_2010-114-SES.33-3_La_hora_de_la_igualdad_doc_completo.pdf>.

Deutscher, E.; Fyson, S. "Mejorar la eficacia de la ayuda". *Finanzas y desarrollo* [en línia]. Sept. 2008, p. 15 - 19 [Consulta: 19/02/2014]. Disponible a: <<http://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/spa/2008/09/pdf/deutscher.pdf>>.

Complementària:

Informes anuales del Banco Mundial [en línia]. [Consulta: 19/02/2014]. Disponible a: <<http://www.bancomundial.org/publicaciones/>>.

Altres recursos: